Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

KURJER EKONOMICZNY & AKCYJNY

Rok czwarty. Nr. 8-9 Warszawa, 25 maja 1929 r. Cena numeru poj. 30 gr.
wychodzi w dn. 7 i 21 każdego miesiąca.

ELEKTRYFIKACJA POLSKI

W uznaniu doniosłego wpływu elektryfikacji na poziom życia gospodarczego i kulturalnego, przystąpiono, w okresie powojennym, w szeregu przodujących państw, do elektryfikowania całych połaci kraju w duchu nowoczesnym, zmieniając, przez planowość akcji, tworzenie wielkich źródeł energji elektrycznej i wykorzystywanie rezerw połączonych jednostek, do zapewnienia swemu społeczeństwu taniej energji elektrycznej.

W Polsce do tej pory w zakresie tym wszechwłada, nawet na obszarach dojrzałych do elektryfikacji nowoczesnej, z braku niezbędnych, olbrzymich środków finansowych, system pierwotny, tworzenia nowych źródeł energji elektrycznej jedynie na terenach najkorzystniejszych, w rozmiarach swych wysoce ograniczonych, w następstwie czego często nawet najbliższe okolice nie korzystają z danego źródła energji elektrycznej, a koszty wytwórczości energji elektrycznej na dość wysokim pozostają poziomie.

W chwili bieżącej zbliżamy się do rozwinięcia nowoczesnej elektryfikacji znacznej połaci kraju; zapowiedzią jej jest komunikat, jaki pojawił się na łamach „Monitora Polskiego" z dnia 14 maja b. r. z krótkiem zawiadomieniem, iż wpłynęło podanie od firmy „W. A. Harriman et Co, Inc. w New Yorku, o udzielenie uprawnienia na wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie i rozdzielanie energji elektrycznej na obszarze dziewięciu powiatów województwa warszawskiego, siedmiu powiatów województwa łódzkiego, całego województwa kieleckiego i krakowskiego, trzech powiatów województwa lubelskiego i jedenastu powiatów województwa lwowskiego.

Celem ogólnym projektu W. A. Harriman et Co jest stworzenie wielkich zakładów elektrycznych, które mają w sposób racjonalny i ekonomiczny dostarczać energji elektrycznej miastom, miasteczkom, osadom i wsiom, w granicach wymienionych wyżej powiatów i województw położonym.

W projekcie tym przewiduje się: a) wybudowanie i uruchomienie wielkiej elektrowni parowej w zagłębiu węglowem, poza obrębem Śląska, b) wybudowanie i uruchomienie wielkiej elektrowni wodnej na Dunajcu, c) wyzyskanie wolnych rezerw w istniejących już elektrowniach całego zagłębia i innych okręgów, d) połączenie wszystkich tych elektrowni przewodami elektrycznemi, celem skoordynowanej, sprawnej i ekonomicznej współpracy, e) wybudowanie kilkuset kilometrów linji dalekonośnych, o bardzo wysokiem napięciu, f) pokrycie wymienionych województw siecią przewodów średniego i niskiego napięcia, celem dostarczania energji elektrycznej najmniejszym nawet odbiorcom.

Przez powstanie zakładów, projektowanych przez W. A. Harriman et Co, Inc., żaden z istniejących już na tym obszarze zakładów elektrycznych nie będzie pozbawiony przysługujących mu praw, albowiem nowe uprawnienie obejmie jedynie te tereny, których dotychczas koncesjami nie objęto.

Program inwestycyjny obejmuje dwa okresy pięciolecia.

W okresie pierwszym projektuje się wybudowanie wielkiej elektrowni cieplnej, o zespołach nie mniejszych, niż 30.000 kW, a więc obliczonej na moc ogólną, przekraczającą 100.000 kW. Takiej elektrowni w Polsce dotychczas, nawet na Śląsku niema. Jednocześnie przewidziana jest budowa wielkiej elektrowni wodnej na Dunajcu, o mocy początkowo najmniej 40.000 HP, a w drugiem pięcioleciu 90.000 HP. Elektrownia cieplna w zagłębiu węglowem, tuż przy kopalniach, wyzyskiwać będzie najtańsze gatunki miału węglowego. Elektrownia wodna, którą poprzedzi regulacja Dunajca, posiadać będzie, jako źródło energji, wyjątkowe znaczenie dla państwa.

W zgodzie z nakazem planowej gospodarki, zarzucający dawny system odosobnionych zakładów elektrycznych, połączy oddzielne elektrownie sieć przewodów. Niezależnie od zbytu wolnych rezerw, będą mogły elektrownie te wspomagać się wzajemnie w razie przerwy w ruchu, lub braku energji w którejkolwiek z nich, oraz utrzymywać wspólne rezerwy, zamiast dużych własnych.

Wyjątkowo korzystnem będzie istnienie w zespole elektrowni, obok elektrowni cieplnych, elektrowni wodnej, wtedy bowiem będzie można wyzyskać w całej pełni siły wodne, mimo nieregularnego stanu wód i mimo nieregularnego zapotrzebowania prądu, w zależności od różnych pór roku i dnia.

W projekcie przewidziano połączenie obu przyszłych elektrowni, cieplnej i wodnej, zapomocą linji elektrycznej o napięciu powyżej 100.000 wolt. Długość tej linji wyniesie około 120 klm.

Współpraca z innemi elektrowniami rozwijać się będzie na zasadzie dobrowolnych umów; pod względem finansowym i handlowym każda z nich zachowa pełną samodzielność i własny rynek zbytu. Przez współpracę wpływać będzie dochód z urządzeń niewyzyskanych, wydatki inwestycyjne ulegną redukcji, a w wyniku ogólnym zmniejszą się obustronnie koszty produkcji energji.

Energję elektryczną, wytwarzaną w dwu wielkich elektrowniach, przetwarzać się będzie w transformatorach na bardzo wysokie napięcie, powyżej 100.000 wolt i rozsyłać zapomocą sieci po kraju.

W pierwszem pięcioleciu, równocześnie z budową obu elektrowni, przeprowadzi się linje do dwu ważnych ośrodków przemysłowych, a mianowicie do okręgu łódzkiego i radomskiego, w drugiem pięcioleciu do okręgu warszawskiego.

Jednocześnie z linjami dalekonośnemi powstawać zaczną w różnych miejscach obszaru uprawnienia, sieci rozdzielcze o średnio-wysokiem napięciu (30 — 60.000 wolt), które rozprowadzać będą energję do poszczególnych miast i miasteczek obszaru uprawnienia.

Miasta powyżej pięciu tysięcy mieszkańców otrzymają energję w pierwszem pięcioleciu, miasta mniejsze — w pierwszem dziesięcioleciu.

Pokrycie całego obszaru uprawnienia sieciami rozdzielczemi wymaga dłuższego okresu czasu i pewnej kolejności, zarówno ze względów technicznych, jak i finansowych. może więc okazać się, iż do punktów mniejszych i odleglejszych sieć dotrze dopiero w drugiem pięcioleciu; projekt przewiduje budowę, w takich odległych i odosobnionych punktach, małych lokalnych prowizorycznych elektrowni, które, w miarę rozrostu sieci rozdzielczych, zastąpią stopniowo stacje transformatorów. Rozbudowa sieci będzie przyspieszona, jeśli tempo rozwoju życia gospodarczego będzie tego wymagało.

Rozpoczęcie dostawy prądu nastąpi, według projektu, w dwa lata od chwili udzielenia uprawnienia.

Urzeczywistnienie całego projektu wywrze jeden trwały, niezawodny skutek, wytworzy warunki, sprzyjające rozwojowi życia gospodarczego Polski, przyczyni się do podniesienia dobrobytu, warunków zdrowotnych i stopy życiowej najszerszych warstw ludności.

Tania energja elektryczna odbije się korzystnie na sprawności przemysłu i zwiększeniu jego zdolności w współzawodnictwie. Dzięki niskim stawkom rozszerzy się zakres zastosowania energji elektrycznej w kraju: w domu, w rolnictwie i drobnem rzemiośle.

Niezależnie od korzyści wymienionych, jakie da przyszła działalność projektowanych zakładów, wymienić należy i te korzyści, jakie przyniesie samo powstanie, sama budowa zakładów.

Kapitały, które uprawniony będzie musiał włożyć w przedsiębiorstwo, w ciągu sześćdziesięcioletniego okresu uprawnienia, oblicza się na 150 — 200 miljonów dolarów; w pierwszem pięcioleciu projekt wymaga minimum 15 miljonów dolarów, a w pierwszem dziesięcioleciu do 40 miljonów dolarów.

Rzeczywiste potrzeby przyczynić się mogą, szczególnie w późniejszych okresach, do znacznego przekroczenia tych sum.

Wpływ wysoce dodatni poważnych tych inwestycji na ożywienie ruchu w przemyśle i na dalszy rozwój życia gospodarczego nie ulega kwestji.

Wiadomość o rozpoczęciu prac przemysł i rzesze robotnicze powitają z radością.

Ted.

SLAVICA

POMYŚLNY ROZWÓJ „SKODY"

W dniu 27 maja b. r. odbędzie się w Pradze walne zebranie akcjonarjuszów „Skody", na którem Rada T-wa zda sprawozdanie z nader pomyślnego rozwoju wytwórczości wytwórni T-wa i jego agend w okresie 1928 r.

W okresie tym, przy pomyślnym napływie zamówień, suma wystawionych rachunków wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o $^1/_3$, ilość niewykonanych zamówień łącznie z napływem ich w r. bież. zapewnia pracę zakładom, zależnie od działu wytwórczości, aż na okres... jedno i dwuletni.

Pod wpływem sytuacji światowej przyspieszono wprowadzenie nowoczesnych metod wytwórczości, przeprowadzając równocześnie bardzo znaczne inwestycje. Nowe inwestycje zmierzają do potanienia wytwórczości i do udoskonalenia organizacji sprzedażnej, tak w kraju, jak i zagranicą. Według zmian w bilansie, wydatki inwestycyjne dosięgły w r. 1928 110 milj. Kcz., w rzeczywistości jednak suma ich była znacznie wyższa.

Ilość robotników wzrosła do 30.000, a suma bilansowa na dzień 31 grudnia ub. r. do 2.266 miljonów Kcz., a to przy kapitale akcyjnym w wysokości 200 milj. Kcz., wzmocnionym przez prawie trzykrotnie większe rezerwy (bez kapitału umorzenia).

Czysty zysk wyniósł 53.362,745 Kcz., z czego na dywidendę przeznacza się 43.750.000 Kcz., co stanowić będzie około 22% dyw. (zasadnicza dywidenda 5% i 54 Kcz. na akcję, tytułem superdywidendy).

(AEF).

TOWARZYSTWA AKCYJNE W JUGOSŁAWJI

Powstawanie i działalność towarzystw akcyjnych podlega w Jugosławji nadzorowi Min. Przem. i Handlu; Tow. zarejestrowane na obszarze Jugosławji uważane są za placówki krajowe, niezależnie od narodowości dyrektorów i akcjonarjuszów.

Tow. zagraniczne, zamierzające otworzyć oddział pod własną nazwą, winne jest przedstawić do uzyskania zgody Min. Przem. i Handlu program pracy i statuty swe. Dodatkowo, w czasie zgłoszenia o rejestrację, należy przedstawić: zaświadczenie, iż tow. zorganizowano w pełnej zgodzie z wymaganiami praw danego państwa i że rzeczywiście rozpoczęło swe czynności; uwierzytelnione oświadczenie, że tow. zobowiązuje się do działania w zgodzie z prawem, obejmującem działalność tow . akc. i że wszelkie akty prawne ajencji, czy oddziału w Jugosławji, będą wiązały towarzystwo; uwierzytelnione oświadczenie, że oddział lub ajencja są prawnie upoważnione do występowania pod imieniem tow.; uwierzytelnione oświadczenie. że tow. zgadza się na jurisdykcję sądów i praw Jugosławji we wszystkich sprawach i zakresach, wynikających z działalności w Jugosławji. Niezależnie od powyższych, tow. winno wskazać wysokość kapitału, jaki przeznacza na działalność swego oddziału.

Tow. zagraniczne muszą prowadzić swe księgi w języku serbo-chorwackim, w walucie dinarowej. Bilans roczny, jak i sprawozdanie z działalności, muszą być opublikowane najmniej trzykrotnie w „Dzien. Urz." Tow. zagr. jest zawsze odpowiedzialne za wszelkie szkody, wyrządzone przez jego przedstawicieli, jak również za całą działalność oddziału. Wszelkie decyzje tow. zagr., dotyczące zmian w działalności tow., względnie dotyczące likwidacji, lub złączenia się z innemi towarzystwami, zgodne z prawami macierzystego kraju tow., winien reprezentant przedstawić Min. Przem. i Handlu i ogłosić w „Dzien. Urz."

Tow. akc. organizowane w Jugosławji płacą przy rejestracji 4% wartości nom. całej emisji akcji na okaziciela, a 2% od wart. nom. akcji imiennych, które przy każdej cesji podlegają opłacie w wysokości 1%. Wysokość kap. akc. towarzystw zagr. przewyższać musi 5 milj. din. Tow. zagr. płacą przy rejestracji 4%.

Od stycznia 1929 r., niezależnie od 1% podatku obrotowego, jaki płaci cały przemysł i handel, płacą tow. akc. od czystego zysku tytułem podatku zasadniczego — 12%, przyczem wysokość podatku w danym roku określa się na podstawie zysku roku poprzedniego. W pierwszym i drugim roku istnienia tow. akc. wysokość podatku jest niezmienna.

Wysokość podatku dodatkowego ustala się zależnie od procentowego stosunku czystego zysku do kapitału akcyjnego.

Jeśli czysty zysk nie przekracza 6% kap. akc. — podatek dodatkowy wynosi 2%. Przy zysku wyższym, podatek dodatkowy wzrasta o jednostkę procentową, równomiernie ze wzrostem stosunku czystego zysku o dalsze dwie jednostki. I tak, jeśli czysty zysk nie przekracza 20% kap. akc. — podatek dodatkowy wynosi 9%.

Granicą wzrostu podatku dodatkowego jest 15%, jakie opłaca się, gdy czysty zysk przekracza 30 % kap. akc.

Wysokość podatku zasadniczego łącznie z dodatkowym nie może być niższą od 1.2‰ kapitału akcyjnego. **(AEF).**

ELEKTRYFIKACJA JUGOSŁAWJI

W ostatnich czasach elektryfikacja Jugosławji czyni znaczne postępy, zwłaszcza w okolicach północnych, dzięki znacznym siłom wodnym. W Słowenji wszystkie już małe miejscowości korzystają z taniej energji elektrycznej.

Jedną z największych elektrowni jest „Fala" w Mariborze nad Drawą. Z energji, w niej wytwarzanej, korzysta szereg wytwórni przemysłowych, które w okolicach Mariboru powstały. Przewodami energja jej zasila obszary po Trbovlje, a z drugiej strony aż po Warażdyn.

Największą elektrownią jest elektrownia nad rzeką Citiną w Dalmacji. Energja jej, niezależnie od pokrycia popytu ze strony przemysłu w okolicy, dochodzi przewodami aż do Splitu. W chwili obecnej przeprowadza się przewody do Trogiru, a po ukończeniu ich cała centralna Dalmacja zaopatrzona będzie w pełni w energję elektryczną.

Miasto Zagrzeb posiada największą elektrownię cieplną, nierównomierny jednak popyt na energję w zimie i w lecie. Elektrownia wodna w Karlovac przy niskim stanie wód w lecie wytwarza zbyt mało, a w zimie zbyt wiele energji. W tych dniach obie elektrownie zawarły z sobą porozumienie w sprawie wymiany rezerw, dzięki czemu oba te miasta zapewniły sobie niezbędną ilość energji w ciągu całego roku, bez przeprowadzania kosztownych inwestycji.

Współpraca Karlovacu i Zagrzebia jest jedynie wstępem do wielkich projektów. Według nich, Karlovac ma być połączony przewodami z elektrownią wodną Zeleni Vir, która ma nadmiar energji. Nadmiar energji tej przeprowadzać się będzie do Suszaku, a więc po morze. Natomiast Zagrzeb będzie mógł wysyłać energję aż do Oroslavlje, stanowiącego poważny ośrodek przemysłu włókienniczego, a później aż do Warażdyna. Tam nastąpi połączenie z przewodami elektrowni „Fala". W ten sposób, za pośrednictwem Zagrzebia, nastąpi połączenie między „Falą", na pograniczu austrjackiem, a Suszakiem, nad morzem.

Rzecz oczywista, większość miejscowości, położonych na tym odcinku, korzystać będzie z taniej energji elektrycznej. (AEF).

UPRAWA TYTONIU W JUGOSŁAWJI

Uprawa tytoniu odgrywa poważną rolę w życiu gospodarczem Jugosławji. W poszczególnych okolicach, jak w Serbji środkowej, w Hercegowinie. stanowi podstawowe źródło dochodu dla olbrzymiej większości ludności. Uprawa czegokolwiek innego w tych okolicach nie daje tak dobrych wyników, jak uprawa tytoniu. Jakość jego jest wyśmienita. Wywóz obejmuje ilości poważne.

Jugosłowiański monopol tytoniowy obejmuje nietylko przetwórczość tytoniu, lecz i jego uprawę.

Według wydanych zezwoleń na uprawę tytoniu i jego ilość w r. 1929, pierwsze miejsca w uprawie zajmują: Bitolj, Skoplje, Mostar i Bregalnica.

Nazwy te wskazują, iż największa ilość tytoniu pochodzi z okolic, produkujących tytoń najlepszej jakości. (AEF).

HANDEL ZAGRANICZNY JUGOSŁAWJI

W styczniu b. r. przywieziono do Jugosławji 93.292 t towarów, wartości 560.7 miljonów dinarów, wywieziono natomiast zagranicę 298.957 t. wartości 425.7 milj. din.

Wwóz przewyższył wywóz o 135 milj. din. Pewnej poprawy nieznacznej oczekuje się w drugiem ćwierćroczu b. r. przy wywozie pozostałych w roku ub. zapasów pszenicy, a znacznej poprawy dopiero w drugiej połowie roku, jeśli żniwa dopiszą.

W wywozie najpoważniejszą pozycję stanowiło drzewo, a następnie miedź surowa, w przywozie — tkaniny bawełniane i przędza bawełniana.

Wśród państw importujących z Jugosławji pierwsze miejsce zajęły Włochy (29.12%), a następnie: Niemcy (15.77%), Austrja (15.75%). Grecja (9.23%), Węgry (7.52%) i Czechosłowacja (5.80%).

W przywozie do Jugosławji pierwsze miejsca zajmują: Czechosłowacja—18.92%, Austrja—16.96%, Niemcy — 14.4%, Włochy — 12.29%, Anglja — 6.49%, U. S. A. — 5.87%.

Przywóz z Polski do Jugosławji objął 7.321 t, wartości 14.4 milj. din., procentowo 2.57%. W porównaniu ze styczniem ubiegłego roku zmniejszył się o dwie trzecie.

Przywóz z Jugosławji do Polski zmniejszył się również, dotychczasowe dziesiąte miejsce Polski w wywozie jugosłowiańskim zajęła Belgja. (AEF).

POLSKA AKC. S-KA TELEFONICZNA

Jednem z Tow. Akc., któreby najchętniej pragnęły, by wieść o rozwoju ich działalności nie przedostała się na łamy prasy, jest Polska Akc. S-ka Telefoniczna, dzierżąca w swem ręku monopol telefoniczny, ku niezadowoleniu całego prawie społeczeństwa, tak w zakresie obsługi telefonicznej, jak w zakresie wysokości opłaty za świadczenia.

Wpływy T-wa w r. 1928 dosięgły 24.719.720 zł. Wysokość wydatków eksploatacyjnych **uznano za właściwe** połączyć w zestawieniach rocznych z amortyzacją urządzeń telefonicznych, nieruchomości, ruchomości i podać do wiadomości ogólnej w wysokości 20.926.959 zł.

Nielicznym akcjonarjuszom T-wa przypada w udziale dywidenda około 9½% w łącznej sumie 2.228.737 zł.

Na uwagę zasługuje wysokość kapitału akcyjnego — zł. 23.508.100, gdy wartość urządzeń telefonicznych, według bilansu, sięga 76.566.197 zł....

W przyszłości trzeba będzie sprawę Pol. A. Sp. Tel. rozwiązać z większą troską o dobro społeczeństwa.

ELEKTR. OKR. W ZAGŁ. DĄBROWSKIEM, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1928 r. zbyt energji, wytwarzanej w elektrowni T-wa, dosięgnął 24.263.275 kWh.

Wśród odbiorców T-wa pierwsze miejsce zajmuje przemysł, zużywający 79.6% całej ilości zbytu energji.

Ruch przyłączeń jest pomyślny, co należy przypisać położeniu elektrowni na obszarze wysoce uprzemysłowionym.

Wpływy z eksploatacji dosięgły 4.238.624 zł. Wydatkowano na koszty eksploatacyjne 2.108.682 zł., na podatki i świadczenia socjalne 569.324 zł. Po odpisie 552.000 zł. na odnowienie, czysty zysk dosięga 1.008.773 zł.

Dywidendę wyznaczono w wysokości 8%.

Kapitał akcyjny T-wa wzrósł w okresie sprawozdawczym dwukrotnie. Przez emisję płatną wzrósł z 7.500.000 zł. do 10.000.000 zł., a przez przelew części nadwyżki z przerachowania do 12.500.000 zł.

W dywidendzie biorą udział akcje stare w całości, a akcje z przerachowania za okres półroczny.

„CENTRALA ROLNIKÓW", S. A. W POZNANIU

Wiele wysiłków i energji wymaga obecnie działalność w zakresie rolniczo - handlowym, a zwłaszcza w dziedzinie wywozu ziemiopłodów.

Znamiennem jest oświadczenie Zarządu T-wa w sprawozdaniu rocznem za okres 1928 r.:

„Ograniczenia wywozowe oraz praca w warunkach gorszych od konkurencji zagranicznej sprawiły, że nie mogliśmy całkowicie zrealizować naszych zamierzeń eksportowych, stanowiących integralną część problematu stałego i korzystnego zbytu, chociaż nasz aparat handlowy był do spełnienia tego zadania dostatecznie przygotowany.

Obserwując wyniki zabiegów innych krajów o zdobycie rynków zbytu na ziemiopłody, dochodzimy do przekonania, że mimo jakościowo zdolnego do eksportu towaru i dostatecznie zorganizowanego aparatu handlowego, towar nasz nie będzie mógł skutecznie konkurować na rynku zagranicznym, dopóki eksporter polski będzie obarczony ciężarami, jakich nie zna jego konkurent zagraniczny".

Wobec wąskich ram eksportu zmuszona była S-ka szukać głównych źródeł zbytu wewnątrz kraju, czyniąc jednak równocześnie wszelkie starania, by jaknajwiększe ilości ziemiopłodów ulokować na rynkach zagranicznych.

Rozwiązanie problemu kredytowego dało możność, dzięki energicznym wysiłkom, przeprowadzenia poważnych obrotów, w ogólnej sumie wartości około 72 miljonów zł. i pomyślnego zamknięcia okresu sprawozdawczego.

Czysty zysk wyniósł 396.407 zł. Dywidendę wyznaczono w wysokości 12%.

S. A. „AZOTY" W JAWORZNIE

W okresie sprawozdawczym 1928 r. działalność „Azotu" rozwijała się w granicach, przewidywanych, utrzymując się na dotychczasowym poziomie.

Wpływy z produkcji dosięgły czterech miljonów złotych.

Na nowe inwestycje wydano 602.414 zł.

W zdumienie wprawia nas treść ogłoszenia Twa, na łamach specjalnie znanego pisma, z zapowiedzią jedynie sprawozdania, z obszernem podaniem całego składu władzy i porządku dziennego Waln. Zebr. i całem ogólnikowem sprawozdaniem Kom. rew., w którem jednakże zapomniano o najistotniejszej dla akcjonarjuszów treści: wyniku finansowym okresu sprawozdawczego, a temat bilansu rocznego ujęto w słowa:

„Rachunek bilansu za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1928 r. Stan czynny 9.812.570.77. Rachunek strat i zysków za czas od 1.I — 31.XII.1928 r. 4.300.834.04".

Dosłownie...

S. A. EKSPLOATACJI SOLI POTASOWYCH

W przełomowym okresie 1928 r., uzdrowiono wreszcie stan finansowy „Tespu", zdobywając w drodze nowej emisji znaczniejsze środki obrotowe, wzmocnione wpływami ze wzrostu produkcji.

Wydobycie soli potasowych dosięgło 142.837 t, kainitu 147.192 t, soli jadalnej 3.200 t.

Wpływy ze sprzedaży wyniosły 16.789.154 zł., przy ogólnych wydatkach eksploatacji w sumie 8.684.837 zł.

Tytułem rządowych opłat dzierżawnych zapłacono 645.778 zł., a tytułem państwowych podatków komunalnych 1.279.354 zł.

Na amortyzację i odnowienia przeznaczono zł. 2.458.455.

Posiadłości kopalniane, obejmujące złoża i wyłączności górnicze amortyzacji nie podlegają.

Wartość bilansowa budynków wynosi 2.963.758 zł., a urządzeń przemysłowych 9.372.779 zł.

Przeznaczenie na amortyzację budynków i urządzeń przemysłowych, sumy, dochodzącej do 20% ich wartości bilansowej, nie ma uzasadnienia rzeczowego.

Dywidendę wyznaczono w wysokości ½% (pół %), t. j. 50 gr. od akcji stuzłotowej.

Wyznaczyć można było śmiało, po okresie bezdywidendowym, dywidendę w wysokości 5—7%.

ZJEDN. FABR. MASZYN, „L. ZIELENIEWSKI I FITZNER-GAMPER"

W okresie sprawozdawczym od 1 paźdź. 1927 r. do 30 września 1928 r. wytwórnie T-wa, łącznie z nowonabytemi w Sosnowcu, Dąbrowie i Siemianowicach, pracowały w całej pełni. Ilość zamówień na kotły wzrosła wydatnie; w budowie mostów zarysowała się znaczna poprawa. Wzrosły zamówienia na wagony i tramwaje tak znacznie, iż przeważną część dostaw, wskutek przeciążenia warsztatów, uskutecznia się dopiero w bieżącym okresie.

Wzrosty zamówień, a równocześnie i wytwórczości, wywołał konieczność rozbudowy wytwórni w Sanoku i Krakowie, mimo połączenia się ze S. A. „W. Fitzner i K. Gamper" i przejęcia zakł. „W. Fitzner" w Siemianowicach.

Wyniki finansowe okresu sprawozdawczego nie odpowiadają w zupełności pokładanym nadziejom, albowiem ceny uzyskane za dostawy rządowe, zwłaszcza za wagony i mosty, nie zawsze pokrywały istotne koszty własne.

Na wzmożenie się kosztów własnych wpłynęło podwyższenie oprocentowania kapitałów obrotowych, oraz wzrost cen surowca i robocizny w czasie wykonywania zamówień, przyjętych po cenach stałych. Większe dostawy przyjmować trzeba było niejednokrotnie na warunkach kredytowych, jakie dawała konkurencja zagraniczna, dysponująca tanim i długoterminowym kredytem bankowym. Pod względem jakości i cen wyroby Twa współzawodniczyć mogą z zagranicą.

Nadwyżka wpływów w produkcji wyniosła 7.822.056 zł. Na koszty ogólne wydano 1.588.583 zł., tytułem podatków zapłacono 1.897.792 zł., a tytułem świadczeń społecznych — 801.933 zł. Na amortyzację przeznaczono 1.906.150 zł.

Czysty zysk wyniósł 1.256.331 zł., z czego 1.031.250 zł. przeznaczono na wypłacenie 10% dywidendy.

Na kupon akcji starych wypada całkowita dywidenda, zł. 10.— od akcji. Akcje otrzymane wzamian za akcje „W. Fitzner i K. Gamper" uczestniczą w wyznaczonej dywidendzie za okres od 1/1 1928. Wzamian za kupon Nr. 3 wypada na nie ¾ dywidendy, — zł.7. 50 od akcji. Akcje z nadwyżki z przerachowania uczestniczą w dywidendzie dopiero od dn. 1 paźdz. 1928 r., a więc za okres bieżący.

Bilans Twa na dzień 30 września 1928 r. przedstawia się okazale.

Przy kapitale akcyjnym w wysokości 15 milj. zł., kapitały rezerwowe przekraczają 22 milj. zł. Wysokość kapitału umorzenia przewyższa bilansową wartość całości maszyn i urządzeń.

W skład Rady wchodzą pp.: Dr. Aschkenazy, Dr. inż. R. Brennecke, R. Bennigsen, Dr. inż K. Borsig, inż. Piotr Drzewiecki, Hipolit Gliwic, inż. Zygm. Jasiński, inż. A. Lewalski, Dr. N. Loewenstein, M. Loeser, L. Neurath, D. inż. Stef. Ossowski, Dr. inż. Fr. Pieler, Dr. Marcin Szarski, Ludw. Szczepański, G. Weintraub i Leop. Wellisz.

BANK PRZEMYSŁOWCÓW, S. A. W POZNANIU

W nowym okresie rozwoju, po nawiązaniu współpracy ze związkiem Tow. Kupieckich w Poznaniu, zakres czynności i tranzakcji finansowych Banku znacznie się powiększył i rozszerzył.

Wkłady, łącznie z saldami kredytowemi na rachunkach bieżących, wzrosły do 11.041.607 zł.

Rachunek weskli zdyskontowanych wzrósł do 9.374.085 zł.; salda debetowe na rachunkach bieżących, łącznie z pożyczkami terminowemi dosięgły 10.888.824 zł.

W chwili bieżącej Bank posiada jeszcze 28 nieruchomości, wartości bilansowej 4.141.281 zł., przewyższającej dwukrotnie kapitały własne.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego 1928 r. wyniósł 97.728 zł., z czego 75.000 zł. przeznaczono na wypłatę 5% dywidendy.

W skład Rady wchodzą pp.: Kaz. Otmianowski, prezes, St. Szulc, wiceprezes, Teofil Andrzejewski, Leon Barciszewski, A. Glabisz, Wit. Jarczewski, Wł. Majewicz, L. Miklaszewski i St. Robiński.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Dr. St. Pernaczyński, Miecz. Bogajski i H. Adamczewski.

TOW. PRZEM. „LILPOP, RAU & LOEWENSTEIN", SP. AKC.

W pięćdziesiątym piątym okresie sprawozdawczym, w r. 1928, produkcja Twa w dziale budowy wagonów osobowych znacznie wzrosła, w dziale budowy wagonów towarowych utrzymała się na poziomie 1927 r.

Wykonano znaczniejszą ilość wozów tramwajowych dla Warszawy i Łodzi.

Wprawdzie całkowitej swej zdolności wytwórczej zakłady Twa nie wykorzystywały, jednak stan zatrudnienia był dobry.

Przejście do budowy wagonów osobowych konstrukcji żelaznej, przy równoczesnym znacznym napływie zamówień na rozjazdy kolejowe, zmusiło Two do silniejszego wyposażenia warsztatów mechanicznych. Na kupno maszyn i urządzeń wydano 2,514.000 złotych.

W okresie sprawozdawczym wykonano 40 wagonów czteroosiowych I i II klasy, o konstrukcji żelaznej; 851 wagonów towarowych, w tem 600 węglarek i 250 platform; 10 wagonów wąskotorowych; 32 wagony towarowe i 61 węglarek amerykańskich. W pozostałych działach wykonano 666 ton odlewów, 562 t. sprężyn i resorów i 447 kompletów krzyżownic i rozjazdów.

Wartość ogólna produkcji wzrosła, w porównaniu z rokiem poprzednim, o przeszło 35% do sumy 31.059.402 zł. suma wystawionych faktur o 24%, do 26.453.441 zł.

Własne kapitały obrotowe uzupełniały w pełni zaliczki odbiorców i kredyt dyskontowy w Banku Polskim.

Przy zysku brutto z produkcji, w wysokości 7.019.683 zł., koszty ogólne, pensje urędników i t. d. wyniosły 2.852.384 zł. Tytułem podatków wypłacono 1.648.961 zł. Na amortyzację przeznaczono 1.185.588. złotych.

Czysty zysk wyniósł 1.846 064 zł. Na 12% dywidendę przeznaczono 1.116.000 zł., ograniczając jej wypłatę tylko akcji dawnych. przed podwyżką kapitału akcyjnego, z nadwyżki z przerachowania, z 9.300.000 zł. do 12.400.000 zł., zasadniczo niesłusznie.

W skład Zarządu Twa wchodza pp.: A. Rotwand, prezes. C. Klarner, wiceprezes. S. Brun, H. Ginsberg, I. Jabłoński, J. Komorowski, O. Saenger, T. Neuman i I. Radziszewski.

POWSZECHNY BANK KREDYTOWY, S. A.

W granicach zakreślonych, zwiększyły się agendy Banku w r. 1928 znacznie, do czego przyczyniło się wzmożenie środków własnych przez podwyższenie kapitału akcyjnego do pięciu miljonów zł., wzrost wkładów i sum na rachunkach bieżących o przeszło 5% do 19 miljonów zł., a nadto powiększenie się lokat banków zagranicznych i krajowych o przeszło 70%. Niezwykle silnie, bo prawie trzykrotnie wzrosło inkaso dokumentów i weksli, dochodząc do ogólnej sumy 29 miljonów zł.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł 597.703 zł.

Po szeregu odpisów przeznaczono zł. 250.000 na wypłacenie 5% dywidendy i zł. 100.000 na 2% superdywidendę.

Wypłatę dywidendy rozpoczęto z dniem 15 maja b. r.

W skład Rady wchodzą pp.: Władysław Długosz, prezes, Dr. Wojciech Dziedzic i Wiktor Bergler, wiceprezesi, Fr. Benesz. Szczęsny Cieński, Wł. Dunka da Sajo, L. Fischer, André Gouin, H. Laporte, Anatol Lothe, H. Reuter, H. Steiger i M. Thiebaut.

S. A. „CERATA" W WARSZAWIE

Pomyślny rozwój interesów T-wa, w okresie sprawozdawczym od 1 lipca 1927 r. do 31 grudnia 1928 r. wyraża się dobitnie w wysokości zysku, dosięgającej 466.713 zł., w okresie, gdy kapitał akcyjny określała suma 900.000 zł.

Przeprowadzane, znaczne ponoć, inwestycje przyczynią się zapewne do zapewnienia nadal poważniejszej dywidendy.

Dywidendę za okres 1927-8, wyznaczono, po szeregu odpisów, w wysokości 15%.

BANK ANGIELSKO-POLSKI

W spółpracy z szeregiem gałęzi przemysłowych, przy akcji kredytowej, rozmiary której zakreśla portfel wekslowy na dzień 31.12.28 na sumę 26.091.000 zł., z przeciwwagą redyskonta na sumę 16.219.000 zł., oraz suma pożyczek terminowych w wysokości 5.707.000 zł. i przewaga sald debetowych na rachunkach bieżących w sumie ponad trzy miljony zł., czysty zysk okresu sprawozdawczego 1928 r. wyniósł zł. 454.075 zł.

Dywidendę wyznaczono w wysokości 10%.

POZNAŃSKI BANK ZIEMIAN

W okresie sprawozdawczym 1928 r. rozwijały się dodatnio agendy Banku tak w dziale bankowym, jak i rolniczo-handlowym.

Wkłady wzrastały stale, a równomiernie z tem rozwijały się obroty.

W dziale rolniczo-handlowym ujemny wpływ na silniejszy rozwój interesów wywierał system ceł reglamentacyjnych na zboże.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł zł. 147.563, z czego przeznaczono zł. 96.000 na wypłacenie 8% dywidendy.

W r. 1928 podwyższono kapitał akcyjny Banku o 300.000 zł. do 1.500.000 zł., drogą nowej emisji, którą przejęło grono dotychczasowych akcjonarjuszów.

Przez przelew części zysku za r. 1928 kapitały rezerwowe wzrosły do 940.510 zł.

BANK ZACHODNI. S. A. W WARSZAWIE

W dniu 10 maja b. r. odbyło się w Warszawie doroczne Walne Zgrom. akcjonarjuszów, celem wysłuchania sprawozdania Rady z rozwoju agend Banku w r. ubiegłym.

W okresie sprawozdawczym 1928 r. agendy Banku znamionuje we wszystkich działach potęgujący się rozwój interesów, wyrazem czego jest wzrost ogólnego obrotu do sumy 3.500 miljonów zł.

Wkłady, łącznie z sumami, posiadanemi przez korespondentów na rachunkach, wzrosły z 19.131.846 zł. na dzień 31.12.1927 do 26.305.504 zł. na dzień 31.12 1928 r., dyskonto weksli z 24.651.626 zł. do 42.262.156 złotych.

W okresie rocznym przyjęto weksli ogółem na 333.163.218 zł.

W bilansie na dzień 31 grudnia 1928 r. główne pozycje w stanie czynnym stanowią: 1) Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego — 4.350,987 zł., 2) waluty zagraniczne — 665.358 zł., 3) papiery wartościowe — 1.516.790 zł., 4) udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych — 2.220.523 zł., 5) banki zagraniczne — 1.884.864 zł., 6) weksle zdyskontowane — 42.262.156 zł., 7) rachunki bieżące (salda debetowe) — 13.646.264 zł., 8) nieruchomości — 7.482.408 zł.,

a w stanie biernym: 1) Kapitał zakładowy — 10.080.000 zł., 2) kapitał zapasowy i inne rezerwy — 2.626.007 zł., 3) wkłady — 22.637.632 zł., 4) rachunki bieżące (salda kredytowe — 3.029.215 zł., 5) redyskonto weksli — 15.126.495 zł., 6) banki zagr. — 14.732.047 zł., 7) różne rachunki — 4.395.760 zł.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł 1.081.297 zł., z czego Walne Zgrom. przeznaczyło, po szeregu drobnych odpisów i zarezerwowaniu 240.000 zł. na podatek dochodowy, zł. 411.600 na 7 % dywidendę i zł. 117.600 na 2% superdywidendę.

W skład Rady wchodzą pp.: Zdzisław ks. Lubomirski, Stefan Brun, Konrad Dynowski, Stanisław Fuchs, H. Ginsberg, Jerzy Komorowski, Stefan Laurysiewicz, Stan. hr. Łącki, Dr. Jerzy Michalski, Andrzej Rotwand, Karol Szlenkier i Michał Wawelberg.

Dyrekcję stanowią pp.: Andrzej Rotwand, przewodniczący, Al. Moszkowski, Dr. Leon Szper, Jan Lichtenfeld i M. Stan.hr. Kossakowski.

BANK KWILECKI, POTOCKI I S-KA S. A. W POZNANIU

Pod przewodnictwem prezesa Rady p. Adama hr. Żółtowskiego z Jarogniewic odbyło się w Poznaniu w dniu 10 b. m. doroczne Walne Zebranie akcjonarjuszów Banku.

W okresie sprawozdawczym 1928 r. Bank rozwijał się nadal korzystnie.

Wkłady terminowe i a wista wzrosły do 7.977.900 zł., a na rachunkach bieżących do 4.360.660 zł.

Przyjęto do dyskonta weksli na ogólną sumę 51.194.000 zł., suma zdyskontowanych weksli wzrosła w bilansie rocznym do 12.186.209 zł.

W działach rolniczo - handlowych działalność Banku rozwijała się również pomyślnie.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł 316.958zł., z czego przeznaczono 192.000 zł. na 8% dywidendę od kapitału akcyjnego — 2.400.000 zł., który przez przelew części nadwyżki z przerachowania wzrósł do 3.000.000 zł.

W skład Rady wchodzą pp.: Adam hr. Żółtowski, prezes, Dr. Tad. Szułdrzyński, wiceprezes, K. hr. Kwilecki, J. Czapski, St. Gutsche, B. Langowski, T. Łyskowski, M. Niemojowski, C. Ratajski i L. hr. Żółtowski.

PRZYPOMNIENIE.

Prosimy uprzejmie o przyspieszenie przekazania nam, tytułem całorocznej prenumeraty naszego pisma,

Zł. 7.— (siedmiu)

za pośrednictwem załączonego blankietu P. K. O. (Nr. 16.450).

ADMINISTRACJA.

BANK CUKROWNICTWA, S. A. W POZNANIU

W okresie sprawozdawczym 1928 r., zgodnie z tradycją, zasadniczym i głównym przedmiotem zainteresowania Banku był przemysł cukrowniczy i współpraca z nim w zakresie handlowym i finansowym.

W przesileniu, jakie przechodzi nadal polski przemysł cukrowniczy, mimo pomyślnych przebiegów kampanji, ścisła organizacja, oparta na wspólnej gospodarce cukrem, scentralizowana w Banku Cukrownictwa, daje mu możność ochrony przed większemi stratami na rynkach zagranicznych przez stosowanie jednolitej polityki handlowej, wykluczającej chaotyczne rzucanie cukru przez poszczególne cukrownie na rynki eksportowe i obniżanie cen, a planowa i racjonalna aprowizacja cukrowa kraju i celowo rozwinięta propaganda w kierunku spożycia, wydatnie przyczyniająca się do stałego wzrostu, ponad 10% rocznie, zbytu cukru na rynku wewnętrznym, umożliwia mu względnie znośne wyniki finansowe roczne.

Celem złagodzenia braku kapitałów obrotowych udzielił Bank cukrowniom związkowym kredytów wekslowych towarowych i na rachunkach bieżących na ogólną sumę około siedemdziesięciu miljonów złotych, zabezpieczonych wpływami gotówkowymi ze sprzedaży cukru na rynku krajowym, a nadto gwarancji, w pismach gwarancyjnych i żyrowych, na sumę przeszło dziewięćdziesięciu miljonów zł., w czem większość przypadła na kredyty zagraniczne.

Równocześnie z akcją finansową na rzecz przemysłu cukrowniczego, zwiększył Bank wydatnie kredyty, udzielane odbiorcom cukru, istniała bowiem obawa, iż wobec ciasnoty rynku pieniężnego obroty cukrowe, bez zapobiegawczych ułatwień kredytowych, mogłyby zmaleć, przez co zmniejszyłoby się spożycie.

W ilości 350.949 ton cukru, sprzedanego w roku 1928 na rynku krajowym, zaledwie 45.743 t pochodziły z cukrowni niezrzeszonych. Wartość cukru, sprzedanego przez punkty sprzedażne w Warszawie, Poznaniu i Lwowie, w ogólnej ilości 288.563 ton, wyniosła około 275.500.000 zł.

Na rynkach zagranicznych sprzedał Bank w chwilach korzystnej konjunktury, po cenach względnie najlepszych, 136.516 ton cukru eksportowego, głównie w Anglji (38,5%), Holandji (34,3%), w krajach nadbałtyckich (10,7%) i w Niemczech (10,4%).

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł zł. 1.023.866, o 2.537.997 zł. mniej, niż w roku poprzednim, co ma uzasadnienie swe w tem, że kiedy rezerwy z zysków lat ubiegłych poważnie się zwiększyły i osiągnęły sumę wyższą od połowy kapitału zakładowego, Bank obniżył stopę procentową i prowizyjną w odnośnych umowach komisowo-towarowych i finansowych z rzeszonemi cukrowniami, dążąc jedynie do zapewnienia sobie takiego dochodu od kapitału zakładowego, któryby wystarczał na wypłacenie wydatnej dywidendy, odpowiadającej bieżącym stosunkom na rynku pieniężnym.

Na Walnem Zgrom. akcjonarjuszów w dniu 10 maja b. r. w Poznaniu wyznaczono dywidendę za rok 1928 w wysokości 12%.

W skład Rady Nadzorczej Banku wchodzą pp.: J. Żychliński, prezes, St. Turno i Jan Zagleniczny, wiceprezesi, Miecz. Broniewski, Miecz. Chłapowski, Jan Donimirski, G. Holland, P. Jarnuszkiewicz, Dr. E. Lange, Dobrogost Lossow, E. v. Mollard, Edw. Natanson, Leon Nowakowski, E. Olex, Ludw. Pannenko, D. J. Pennock, Wład. Psarski, płk. Wład. Sczaniecki, Zygm. Smoczyński, Wiesław Tuchołka i Wład. Żórawski.

W skład Zarządu wchodzą pp.: Leon Brzeski, Władysław Demby, Leopold Hebda i Bolesław Mikulski.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1928 r., znamiennym w poważny rozwój agend, zakres interesów Banku rozszerzył się znacznie.

Wkłady terminowe i oszczędnościowe, na rachunkach czekowych i bieżących wzrosły o dwadzieścia miljonów złotych, sięgając sumy 76.8 miljonów zł., portfel wekslowy wzrósł do 90.353.061 zł., a po uwzględnieniu weksli zredyskontowanych do 69.3 milj. zł., w porównaniu z rokiem poprzednim o przeszło 70%.

Aktywa w postaci sald debetowych na rachunkach bieżących wzrosły z 40.7 miljonów do 62.5 milj. złotych.

Wybitną rozpiętość między akcją kredytową, a stanem wkładów, łącznie z saldami kredytowemi na rachunkach bieżących, wyjaśnia poważna pozycja zadłużenia w bankach zagranicznych w wysokości 46.455.750 zł.

W stanie biernym widnieje jeszcze znaczna pozycja: banki krajowe — 15.129.365 zł. Przy analogicznej pozycji czynnej — 1.501.854 zł., mniemać należy, iż pozycja bierna w lwiej części obejmuje zobowiązania z okresu akcji uzdrowienia banków.

Płynność utrzymywano na wysokim poziomie, ogólnej bowiem sumie 143 milj. zł. zobowiązań banku przeciwstawiały się środki płynne w kasach i na rachunkach w bankach w sumie 18.4 milj. zł., oraz portfel wekslowy w wysokości 69.3 milj. zł.

W zakresie emisyjnym uczestniczył Bank czynnie w 7% pożyczce miasta Warszawy, na nominalną sumę 10.000.000 dolarów, objętej przez Bank w całości, a pokrytej z nadwyżką w publicznej subskrypcji; w 7% pożyczce śląskiej na nom. sumę 11.200.000 dol., również przez Bank w całości objętej i w okresie paru dni w całości w subskrypcji pokrytej; w III serji pożyczki szkolnej m. Warszawy; w 4% wewnętrznej premiowej pożyczce inwestycyjnej 1928 r.

W drugiej połowie roku spraw. podjął Bank, przy pomocy zaprzyjaźnionych banków zagranicznych, akcję udzielania kredytów rolnikom pod rejestrowy zastaw zboża, akcję w kraju wysoce niezbędną, niestety jednak w szerszym zakresie zbyt późno, bo dopiero w grudniu. W roku bieżącym akcję tę rozpocznie się w sierpniu b. r. w zakresie bardzo szerokim, przy uproszczonej technice.

W zakresie kapitałów rezerwowych nastąpiła pewna poprawa, przez wzmocnienie ich przelewem nadwyżki z przerachowania, o zł. 1.712.328. Przy przerachowaniu bilansu zmianie uległa w aktywach jedynie pozycja nieruchomości i to słusznie tylko częściowo. Przez przelew części zysku okresu sprawozdawczego kapitały rezerwowe wzrosły do 4.454.900 zł., przy kapitale akcyjnym w wysokości 20.000.000 zł.

Wpływy z procentów i prowizji wyniosły 10.705.501 zł. (pobrano 19.143.791 zł., wypłacono 8.438.240 zł.). Pozycja kosztów handlowych wzrosła do 9.335.285 zł. Na różnicach kursowych zyskano — 2.842.778 zł. Podatków zapłacono 1.263.199 zł.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł 2.788.381 zł., z czego wyznaczono zł. 1.400.000 na 7% dywidendę.

W skład Rady wchodzą pp.: Stanisław ks. Lubomirski, prezes, Hipolit Gliwic, wiceprezes, Otto Conrad, Maurycy Despret, Piotr Drzewiecki, Jan Gawroński, William Averill Harriman, Henryk Kaden, Maxime Krassny, L. Jan Kronenberg, Henryk Konic, Artur Kubie, Józef Lossow, Eug. Lubowicz, Edwardo Morpurgo, Jerzy Meyer, Leop. hr. Orsetti, Adolfo Rossi, Irving Rossi, John Hungh Smith, Stefan Suryn, William Thys, J. Toeplitz i Andrzej Wierzbicki.

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO KOPALŃ WĘGLA I Z. HUTN., S. A.

W okresie sprawozdawczym 1928 r. wydobycie węgla z kopalń T-wa utrzymało się na poziomie okresu poprzedniego, dochodząc do 1.045.000 ton.

W zbycie w kraju i zagranicą większe odchylenia nie nastąpiły, wyniki jednak finansowe znacznie się zmniejszyły, co uzasadnia przedewszystkiem wzrost blisko o miljon złotych, w porównaniu z rokiem poprzednim, bezpośrednich kosztów wydobycia — łącznie ze świadczeniami socjalnemi i podatkami, pod wpływem głównie zwyżki płac robotniczych.

Przychody z eksploatacji kopalń nieznacznie tylko wzrosły, a to pod wpływem spadku cen na rynkach zamorskich do 11/6 sh za tonę węgla dąbrowskiego, grubych gatunków, fob Gdańsk — Gdynia.

Ekspansja T-wa na rynki zamorskie była nader silna, obejmując w okresie sprawozdawczym 385.365 ton węgla, wywiezionego głównie do Szwecji (192.470 t) i Danji (44.715 t).

Poważne straty na wywozie morskim usprawiedliwia nadzieja, że z czasem, gdy zakończy się zacięta walka konkurencyjna na międzynarodowych rynkach węglowych, uzyska T-wo na rynkach zamorskich stałych odbiorców na warunkach, zapewniających lepszą niż dziś opłacalność wywozu.

W okresie najwyższej konjunktury, od października do grudnia, dał się we znaki brak wagonów kolejowych, wstrzymujący nietylko wysyłkę węgla, lecz i pośrednio normalną pracę kopalń.

Przeprowadzona w okresie sprawozdawczym rozbudowa i reorganizacja urządzeń kopalnianych pochłonęła 1.832.431 zł.

Na świadczenia socjalne wydano 1.223.132 zł., a z tytułu samych podatków zapłacono 1.373.332 zł.

Czysty zysk w znikomej wysokości 11.462 zł. nie pozwolił na wyznaczenie za okres sprawozdawczy dywidendy.

W skład Zarządu T-wa wchodzą pp.: Edw. Natanson, prezes, Tadeusz Popowski, wiceprezes, M. Boniecki, Wacław Fajans, Jan Hołyński, Leop. Jan Kronenberg, Fel. Kucharzewski, Stan. Natanson, Edw. Rose i Witold Szebeko.

TOW. STARACHOWICKICH ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH, S. A.

Nakreślony przed dwoma laty program prac inwestycyjnych, zmierzający, przez modernizację huty, do przejścia do produkcji pokojowej i zwiększenia obrotów w działach pracujących na rynek prywatny, w okresie sprawozdawczym 1928 r. w lwiej części zrealizowano, a w pierwszych miesiącach roku bieżącego wyczerpano.

Wykonanie urządzeń do ujęcia gazów wielkopiecowych i ich oczyszczania, pozwala na ich wykorzystanie w kotłowni i zmniejszenie zużycia węgla o dwie trzecie. Wszystkie urządzenia wielkopiecowe zmodernizowano, zastępując równocześnie napęd parowy napędem elektrycznym.

Celem wykorzystania szlaki wielkopiecowej wybudowano nowoczesną cegielnię, o zdolności produkcyjnej 4 — 5 miljonów cegieł rocznie, zaopatrzoną w motor elektryczny o mocy 50 kW. dla poruszania transmisji, elewatorów, młynów i innych jej urządzeń. Tym sposobem szlaka, której wywożenie połączone było ze znacznemi kosztami, stała się materjałem podstawowym dla nowej produkcji.

W stalowni wszystkie urządzenia parowe zamieniono na elektryczne.

Przy obudwu piecach martenowskich przebudowano wszystkie kanały dymowe, zmieniono system nabicia regeneratorów, zwiększając ich objętość nagrzewalną o 30%, a znacznie wydajność pieców.

Celem podawania materjałów na pomost roboczy pieców urządzono kolejkę wiszącą, obsługiwaną dwoma dźwigami elektrycznemi.

W walcowni zmieniono siłę napędową parową na elektryczną, przeprowadzając równocześnie zupełną jej modernizację.

Przebudowano odlewnię na masową produkcję, rozwinięto szereg jej działów.

Rozbudowy własnej centrali elektrycznej, ze względu na bliskość w sąsiedztwie wielu zakładów przemysłowych, zaniechano, a przystąpiono do zorganizowania spółki akcyjnej „Zjednoczenie Elektrowni Okręgu Radomsko - Kieleckiego", zadaniem której będzie gromadzenie i zbieranie wszelkich rezerw mocy maszyn, znajdujących się w elektrowniach, należących do zjednoczenia. Całą produkcję energji oddawać będą elektrownie do linji wysokowoltowej, łączącej je przy pomocy podstacji transformatorowych, z której zjednoczone zakłady pobierać będą potrzebną im ilość energji.

Produkcja T-wa w okresie sprawozdawczym wzrosła znacznie.

Na kopalniach wydobyto 48.300 ton rudy żelaznej; w wielkim piecu wytopiono 31.100 ton surówki, z czego sprzedano 27.846 ton, a zużyto na własne potrzeby 4.094 t.; w uruchomionej, nowozainstalowanej odlewni wyprodukowano 29.776 m² grzejników i 1300 t. odlewów surowcowych, stalożeliwnych, z czego sprzedano 27.237 m² grzejników i 524 t. odlewów.

W lasach wyeksploatowano 37.600 m³ budulca, 17.400 m³ stempli i 20.970 m³ drzewa opałowego. Tartak przerobił 42.720 m³ kloców, dając 26.875 m³ materjału tartego. Sprzedano 22.900 m³ materjałów tartych, 20.007 m³ budulca i stempli, 16.182 m³ drzewa opałowego.

W obrotach ogólnych suma wystawionych rachunków wzrosła do 21.372.431 zł.

Czysty zysk, po odliczeniu poważnej pozycji procentów w sumie 1.249.656 zł., przewyższającej koszty administracyjne i ogólne, wyniósł zł. 2.533.190.

N wniosek Rady, Walne zgrom. akcjonarjuszów w dniu 14 b. m., na którem Bank, Gosp. Kraj. reprezentował 55% kapitału akcyjnego, uchwaliło przelać czysty zysk okresu sprawozdawczego w całości na kapitał amortyzacyjny.

W wyniku nowych wyborów w skład Rady Nadzorczej wchodzą pp.: Dr. Roman Górecki, prezes Dr. Feliks Merunowicz, wiceprezes, Wacław Konderski, inż. Antoni Lewalski, Stefan Starzyński, inż. Kaz. Kiesznieski, Dr. Fr. Doleżal, Wład. Wielowiejski, Rud. Prich, Jan Jacyna i inż. Józef Kiedroń.

W skład Zarządu wchodzą pp.: inż. Czesław Klarner, prezes, Dr. Stefan Ossowski, wiceprezes, inż. Tadeusz Neuman, inż. Kazimierz Raczyński i inż. Witold Wierzejski.

TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1928 r., w walce z zagranicznem współzawodnictwem w kraju i zagranicą, dzięki rozbudowie wytwórni i stałym postępom w jakości i różnorodności wytwórczości sztucznego jedwabiu, dotrzymując kroku rozwojowi produkcji zagranicą, wytwórczość Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu wzrosła do rekordowej ilości 2.300.000 kg., w czem przeważającą ilość stanowi jedwab sztuczny, wytworzony systemem wiskozowym.

Wytwórczość okresu sprawozdawczego jest prawie dwieście razy większa od wytwórczości z przed lat ośmiu. O wspaniałym rozwoju wytwórczości T-wa dowodzi zestawienie produkcji lat poprzednich. W roku 1920 wytworzono 12.190 kg. sztucznego jedwabiu, w r. 1921 — 57.000 kg., w r. 1922 — 220.000 kg., w r. 1923 — 400.000 kg., w r. 1924 — 470.000 kg., w r. 1925 — 625.000 kg., w r. 1926 — 750.000 kg., w r. 1927 — 1.350.000 kg., a w r. 1928 — 2.300.000 kg.

W wywozie sztucznego jedwabiu zagranicę, którego wartość w roku ubiegłym dosięgła około czterech miljonów złotych, w lwiej części brało udział T-wo.

W wytwórni T-wa w Tomaszowie, skupiającej 92% całej wytwórczości polskiej w tej dziedzinie, pod względem technicznym najnowocześniej wyposażonej, pracuje około sześciu tysięcy robotników.

W roku bieżącym, w dalszym rozwoju swej wytwórczości, podjęła Tomaszowska Fabryka również i produkcję jedwabiu cienko-przędnego, która w plonie bardzo mozolnych i kosztownych zabiegów daje przędzę niezwykle wytrzymałą, obok szeregu cennych właściwości dla produkcji materjałów dzianych i tkackich, nieustępującą w niczem odpowiednim gatunkom jedwabiu zagranicznego nad miarę przereklamowanego.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego umożlwił wydzielenie 12% dywidendy.

W skład Zarządu T-wa wchodzą pp.: Z. Toeplitz, prezes, Wł. Baruch, inż. H. Ginsberg, C. L. Fischer, P. Lindenberg, S. Laurysiewicz, Dr. H. Majmon, Wiliam Max Müller, G. Popelier, L. Toeplitz i inż. F. Wiślicki, dyr. zarz.

BANK CUKROWNICTWA SP. AKC. W POZNANIU

Bilans na dzień 31 grudnia 1928 roku.

STAN CZYNNY.

Kasa i sumy do dyspozycji:		
a) gotowizna w kasie	974.548,98	
b) pozostałość w Banku Polskim i P. K. O.	3.741.675,42	
c) pozostałość w Bankach Państwowych	1.377.326,—	6.093.550,40
Waluty zagraniczne: banknoty i monety		89.800,77
Papiery wartościowe własne:		
a) papiery państwowe	6.825,23	
b) akcje	98.537,30	105.362,53
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		3.420.030,01
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego		699.072,71
Banki Loro:		
a) krajowe	104.990,52	
b) zagraniczne	1.908.403,90	2.013.394,42
Banki Nostro:		
a) krajowe	353,029,67	
b) zagraniczne	3.511.446,99	3.864.476,66
Weksle zdyskontowane:		
a) cukrowni	28.068.864,89	
b) różnych	11.463.995,89	39.532.860,78
Weksle protestowane		169.402,19
Rachunki bieżące:		
a) cukrowni	39.856.608,66	
b) różnych:		
1. zabezpieczone	6.796.778,79	
2. niezabezpieczone	789.377,25	47.442.764,70
Pożyczki terminowe (hipoteczne)		809.867,43
Ruchomości		50.000,—
Nieruchomości		677.000,—
Sumy przechodnie		1.030.385,65
Odbiorcy:		
a) krajowi odbiorcy cukru	11.300.287,07	
b) zagraniczni odbiorcy cukru	2.195.080,74	
c) odbiorcy różnych towarów:		
1. cukrownie	1.760.694,51	
2. różni	233.740,40	15.489.802,72
Dostawcy różnych towarów		369.540,70
Suma bilansowa		121.857.311,67
Udzielone gwarancje:		
a) listy gwarancyjne:		
1. za cukrownie	59.627.035,—	
2. za różnych	1.024.725,30	
b) żyra:		
za cukrownie	34.750.222,46	95.401.982,76
Inkaso		6.363.922,52
Razem		223.623.216,95

STAN BIERNY.

Kapitały własne:		
a) zakładowy	7.500.000,—	
b) zapasowy	2.130.000,—	
c) rezerwa specjalna	2.070.000,—	11.700.000,—
Wkłady:		
a) terminowe:		
1. cukrowni	381.225,38	
2. różnych	7.462.078,41	
b) á vista:		
1. cukrowni	43.537,62	
2. różnych	4.447.248,99	12.334.090,40
Rachunki bieżące:		
a) cukrowni	13.601.894.17	
b) różnych	3.446.583,16	17.048.477,33
Zobowiązania inkasowe		3.729,60
Redyskonto weksli:		
a) w kraju:		
1. Kredyt normalny w B-ku Polskim i B-ku Gosp. Kraj.	5.390.432,85	
2. Kredyt plantatorski w Banku Polskim	14.467.100,—	
3. redyskonto u różnych	8.891.019,69	
b) zagranicą	3.343.433,41	32.091.985,95
Banki Loro:		
a) krajowe	2.025.204,84	
b) zagraniczne	198.696,61	2.223.901,45
Banki Nostro:		
a) krajowe	35.473,—	
b) zagraniczne	28.089.494,33	28.124.967,33
Zastaw walorów		399.769,—
Przekazy na bank		80.017,20
Fundusz emerytalny i fundusze wieczyste		28.113,75
Sumy przechodnie		2.114.260,31
Dywidenda niepodniesiona		30.748,45
Odbiorcy:		
a) krajowi odbiorcy cukru	1.410.041,65	
b) zagraniczni odbiorcy cukru	357.770,54	
c) odbiorcy różnych towarów:		
1. cukrownie	748.986,20	
2. różni	60.457,53	2.577.255,92
Dostawcy:		
a) cukrownie za dostarczony cukier	11.551.150,87	
b) dostawcy różnych towarów	524.977,80	12.076.128,67
Zysk:		
a) z lat ubiegłych	3.863,83	
b) za rok 1928	1.020.002,48	1.023.866,31
Suma bilansowa		121.857.311,67
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj:		
a) w listach gwarancyjnych	60.651.760,30	
b) w żyrach	34.750.222,46	95.401.982,76
Różni za inkaso		6.363.922.52
Razem		223.623.216,95

NOWE EMISJE

S. A. Wielkich Pieców i Z. Ostrowieckich.

Podwyższenie kap. akc. o 5.000.000 zł. do 20.000.000 zł., drogą nowej III em. akcji.

Wśród 100.000 nowych akcji, po 50 zł. nom. wart., 18.666 szt. akcji uprzywilejowanych serji A.

Na każde trzy akcje pierwszych dwu emisji — jedna akcja III em. Cena emis.: 70 zł., w Belgji 280 frs. belg.

Wpłata całej należności na akcje now. em. winna być uskuteczniona przed dniem 12 czerwca b. r.

Biuro Twa w Warszawie, Plac Trzech Krzyży 3,
Bank Handlowy w Warszawie, ul. Traugutta 9,
Banque de Bruxelles, Bruxelles, 2 rue de la Regence.

Wpłaty na akcje serji A i wydawanie świadectw tejże serji tylko w biurze T-wa.

„Centrala Rolników", S. A. w Poznaniu.

Podwyższenie kap. akc. o 600.000 zł. do 1.800.000 zł. drogą III em. złot.

Cena emisyjna akcji uprzywil. serji A i B — 125 zł., serji akcji zwykłych C — 105 zł.

Całą emisję przejmuje Bank Związku Sp. Zar. w Poznaniu, z zobowiązaniem wydania zgłaszającym się akcjonarjuszom jednej akcji III em. na każde dwie przez nich posiadane.

Termin do 23 czerwca b. r.

Bank Związku Sp. Zar., Poznań, Plac Wolności 15.

„Chodorów", Akc. Tow. Przem. Cukr.

Podwyższenie kap. akc. o 3.125.000 zł. do 9.375.000 zł., przez przelanie części nadwyżki z przerachowania.

Bezpłatna emisja 31.250 akcji II em. złot. po 100 zł. nom. wart.

Na dwie posiadane — jedna akcja nowej emisji. Posiadacze jednej akcji emisji dotychcz. otrzymają odcinek akcji II em. na zł. 50.— nom. wart.

Termin do 31 grudnia b. r.

Polski Bank Przemysłowy, Lwów, Trzeciego Maja 9.

WYMIANA AKCJI

S. A. Pol. Zakł. Przem. Chem. „Nitrat".

Wymiana akcji markowych trzech emisji na akcje złotowe.

Na każde 100 akcji markowych po 500 Mp. nom. wart. — jedna akcja złotowa, nom. wart. 100 zł.

Warszawa, Mińska 29, od 10 — 14.

WYPŁATA DYWIDENDY

Bank Angielsko-Polski.

Wypł. dywidendy za rok 1928, w wysokości 10%. Warszawa, ul. Krak. Przedm. 47/49.

S. A. „Kabel", Tow. Przem.

Wypł. dyw. za r. 1928, w wysokości 10%.

Warszawa, Bank Dyskontowy Warszawski, Fredry 8.

S. A. Cukr. i Raf. „Zbiersk".

Wypł. dyw. za r. 1927/8, w wysokości 4%.

Warszawa, ul. Mokotowska 25.

Lilpop, Rau i Loewenstein, S. A.

Wypł. dyw. za r. 1928, w wysokości 12%, t. j. zł. 3.— za kupon Nr. 4.

Wypłata uskuteczniana będzie do dnia 1 stycznia 1930 r. w II Oddziale Miejskim Banku Zachodniego w Warszawie, Nowy Świat 51, po tym zaś terminie — w biurze T-wa, ul. Bema 65.

ZARZĄD S. A. „PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE", SP. AKC. W ZGIERZU

na zasadzie § 15 i 16 statutu, ogłoszonego 4-go lipca 1927 r. w Nr. 149 „Monitora Polskiego", zawiadamia pp. Akcjonarjuszów, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się dnia 11-go czerwca 1929 roku, o godzinie 6-ej wieczorem w lokalu Banku Gospodarstwa Krajowego, Krakowskie Przedmieście 32 z następującym porządkiem obrad: 1) Wybór przewodniczącego Zebrania. 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu zamknięcia i rachunku strat i zysków za rok 1928 i podział zysków. 3) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 4) Wybór 4-ch członków Zarządu na miejsce wylosowanych. 5) Wybór 5-ciu członków Komisji Rewizyjnej. 6) Upoważnienie dla Zarządu na zaciąganie nowych pożyczek i kredytów z zabezpieczeniem hipotecznem. 7) Wnioski. Na podstawie § 10 statutu, ogłoszonego 4 lipca 1927 w Nr. 149 „Monitora Polskiego", wszystkie akcje Spółki są na okaziciela i na podstawie § 20 tegoż statutu, właściciele akcji korzystają z głosu na Zgromadzeniu Walnem, o ile na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem złożą Zarządowi swoje akcje; zgodnie z powyższem Zarząd prosi o składanie akcji najpóźniej do dnia 4 czerwca r. b. w lokalach Spółki w Zgierzu, Leśna 7 lub w Warszawie, Wilcza 19 m. 1. Stosownie do § 17 statutu wnioski akcjonarjuszów winny być złożone Zarządowi na piśmie nie później jak na 2 tygodnie przed terminem Zgromadzenia.

„SATURNIA"

W dniu 30 kwietnia 1929 r. odbyło się VIII Zwyczajne Walne Zgromadzenie firmy *Przemysł tłuszczowy* Schicht Sp. Akc. dawniej „Saturnia" Sp. Akc.

Sprawozdanie Zarządu za rok 1928 wykazuje dalszy wzrost obrotu towarzystwa. W związku z tym następuje rozbudowa obu fabryk — w Warszawie i w Trzebini. W Warszawie nabyte zostały nieruchomości przy ul. Szwedzkiej na Pradze, należące dawniej do tow. akc. Welt i fabryk lamp Dittmara. Rozbudowa fabryk ukończona będzie na jesieni r. b. Zdolność produkcyjna podniesie się od 100% — 150%.

Bilans Spółki wykazuje czysty zysk zł. 564.445.62. Walne Zgromadzenie uchwaliło dywidendę w wysokości 10%, pozatem na fundusz rezerwy zł. 16.972.28 i na tantjemy dla członków Zarządu — zł. 40.000.

W sprawozdaniu swym Zarząd przytacza kwoty wypłacone tytułem świadczeń socjalnych, mianowicie:

Składka na Kasę Chorych	zł.	138.405,76
Ubezpieczenie emerytalne	„	43.074,26
Ubezpieczenie od wypadków	„	14.730,97
Fundusz bezrobocia	„	14.439,52
Wypłacono za urlopy	„	83.840,—
Razem, świadczenia socjalne wyniosły b. poważną sumę	„	249.490,51

Kapitał zakładowy Spółki wynosił na dzień 31 grudnia 1928 r. zł. 2.700.000,— podzielonych na 12.000 sztuk akcji po zł. 225 każda. W toku jest nowa emisja 12.000 sztuk akcji, przez co kapitał zakładowy powiększy się do sumy zł. 5.400.000,—. Fundusz rezerwowy na dzień 31 grudnia 192 8r. wynosi zł. 394.974.27. Fundusz amortyzacyjny — zł. 2.368.662,14.

W preliminarzu na rok bieżący Zarząd przewiduje dalszy rozrost przedsiębiorstwa. **(K.)**

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Sp. Akc.

Bilans na dzień 31-szy grudnia 1928 roku.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Grunty	600.448,66	Kapitał zakładowy	39.000.000,—
Budynki fabryczne i nieruchomości w Warszawie	12.031.119,80	„ zapasowy	5.350.761,42
Maszyny i aparaty	14.197.900,19	„ amortyzacyjny	6.821.763,56
Ruchomości	1,—	Rezerwa specjalna	1.268.750,—
Gotowizna w kasach i bankach	12.582.998,87	Różnica z przerachowania na dzień 1 lipca 1928 r.	3.485.975,76
Papiery wartościowe	125.273,25	Kasa przezorności i funduszu pomocy pracowników	802.500,—
Udział w przedsiębiorstwach pokrewnych	1,—	Wierzyciele	6.115.510,03
Weksle	8.218.801,24	Sumy przechodnie	1.137.500,—
Dłużnicy	8.286.223,41	Niewypłacona dywidenda	7.830,09
Zapasy surowców i materjałów pomocniczych	2.777.857,73	Depozyty różnych	328.282,88
Zapasy jedwabiu	9.638.554,55	Zysk	4.468.588,84
Depozyty	328.282,88		
	68.787.462,58		68.787.462,58

Bilans surowy Banku Handlowego w Łodzi, Sp. Akc.

na dzień 1 kwietnia 1929 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P.K.O. i Banku Gosp. Krajow.		1.991.884,65	Kapitały własne:		
Waluty zagraniczne		746.941,44	a) zakładowy	2.500.000,—	
Papiery wartościowe własne:			b) zapasowy	147.654,65	
a) pożyczki państwowe	108.830.68		c) inne rezerwy	1.207.785,22	
b) papiery hipoteczne	435.037,19		d) fundusz amortyzacyjny	267.186,80	4.122.626,67
c) akcje	3.744.192,22	4.288.060,09	Wkłady:		
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		4.436,97	a) terminowe	7.883.157,64	
Banki krajowe		377.986,44	b) a vista	5.084.855,58	12.968.013,22
Banki zagraniczne		349.366,32	Rachunki bieżące (salda kredytowe)		10.105.442,80
Weksle zdyskontowane		15.360.886,94	Zobowiązania inkasowe		250.723,81
Weksle protestowane		365.821,28	Redyskonto weksli		4.380.374,68
Rachunki bieżące (salda debetowe):			Banki krajowe		494.650,16
a) zabezpieczone	15.022.094,83		Banki zagraniczne		12.914.278,74
b) nie zabezpieczone	414.575,81	15.436.670,64	Różne rachunki		2.779.604,71
Pożyczki terminowe		150,—	Procenty, prowizje i różne zyski		515.681,86
Nieruchomości		7.971.151,23	Oddziały		4.906.952,20
Różne rachunki		1.069.279,89			
Koszty, różnice kursowe i t. p.		636.930,94			
Oddziały		4.838.782,02			
		53.438.348,85			53.438.348,85

Gwarancje	1.382.319,75
Inkaso	12.693.608,27

POWSZECHNY BANK KREDYTOWY, S. A.

Rachunek bilansu na dzień 31 grudnia 1928 r.

Stan czynny.	złotych		Stan bierny.	złotych	
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego:	3.402.453.53		Kapitały własne:		
Waluty zagraniczne	880.233.86	4.282.687.39	a) zakładowy	5.000.000.—	
Papiery wartościowe własne:			b) zapasowy	83.823.55	5.083.823.55
a) pożyczki państwowe	32.520.12		Wkłady:		
b) papiery hipot. i oblig.	223.674.54		a) terminowe	5.424.091.51	
c) akcje	87.248.35	343.443.01	b) a vista	5.680.685.10	
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjonalnych		203.606.98		11.104.776.61	
Banki krajowe		508.034.92	Rachunki bieżące (salda kred.)	7.986.506.60	19.091.283.21
Banki zagraniczne		751.746.30	Zobowiązania inkasowe		141.184.57
Weksle zdyskontowane		19.049.731.42	Redyskonto weksli		6.012.533.61
Weksle protestowane		46.476.31	Banki krajowe		1.370.266.55
Rachunki bieżące (salda debetowe):			Banki zagraniczne		11.875.803.18
a) zabezpieczone	20.342.502.30		Różne rachunki:		
b) niezabezpieczone	1.885.766.82	22.228.269.12	a) nierozliczone wpływy wekslowe	896.118.75	
Nieruchomości		80.213.84	b) przekazy na bank	105.886.02	
Różne rachunki		442.526.51	c) inne	2.748.571.27	3.750.576.04
			Zysk:		
			a) z lat ubiegłych	13.561.28	
			b) za 1928 rok	597.703.81	611.265.09
		47.936.735.80			47.936.735.80
Dłużnicy za gwarancje		2.345.268.16	Wierzyciele za gwarancje		2.345.268.16
Inkaso		28.804.231.93	Inkaso		28.804.231.93
		79.086.235.89			79.086.235.80

„STRADOM" CZĘSTOCHOWSKIE ZAKŁADY WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH, SP. AKC.

Bilans na dzień 31 grudnia 1928 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Grunta	154.916.—	Kapitał zakładowy	6.400.000.—
Budowle	3.512.840.33	Kapitał zapasowy	1.416.844.31
Maszyny i urządzenia zakładów	10.555.244.51	Kapitał amortyzacyjny	9.328.285.12
Przyrządy i narzędzia fabryczne	565.745.55	Nadwyżka z przerach. majątku	405.653.76
Ruchomości	70.982.61	Wierzyciele	7.179.048.09
Materjały i wyroby	5.861.071.45	5% obligacje	25.587.84
Kasa	39.688.25	Akcepty	1.784.348.75
Weksle	2.226.192.19	Niewypłacona dywidenda z lat ubiegłych	8.901.75
Papiery procentowe	93.217.09	Depozyty członków Zarządu	360.000.—
Dłużnicy	4.057.042.45	Dywidenda za 1928 rok	320.000.—
Depozyty	360.000.—	Sumy przechodnie	280.006.81
Sumy przechodnie	11.736.—		
	27.508.676.43		27.508.676.43

Rachunek strat i zysków za 1928 r.

Winien.		Ma.	
Podatki i opłaty	973.616.72	Rachunek sprzedaży wyrobów	3.288.109.—
Kasa Chorych, Fundusz Bezrobocia, ubezpiecz. robotników od nieszczęśliwych wypadków, urlopy robotn., Kasa przezorności i pomocy	465.603.82		
Ubezpieczenie od ognia	69.093.69		
Straty na dłużnikach	21.599.14		
Odpis na kapitał amortyzacyjny	1.210.000.—		
Odpis na kapitał zapasowy	28.000.—		
Statutowa tantjema Zarządu i pracowników	78.000.—		
Dywidenda dla akcjonarjuszów	320.000.—		
Zarezerwowane na opłatę podatku dochodowego	122.195.63		
	3.288.109.—		3.288.109.—

TOW. PRZEM. ZAKŁ. MECH. „LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN", S. A.

Bilans szczegółowy na dzień 31 grudnia 1928 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Nieruchomości:			**Kapitał Zakładowy**	12.400.000,—	
Grunty	6.936.624,—		**„ Zapasowy**	197.563,64	
Budowle	10.261.115,—	17.197.739,—	**„ Amortyzacyjny**	5.387.224,10	
Maszyny, urządzenia i ruchomości:			**Rezerwa na uzupełn. kapit. Zakł.**	3.017.334,90	
Maszyny i urządzenia	7.384.667,—		**„ powstała z przerach. bilansu brutto na dz. 1.VII 1928 r.**	4.218.756,30	
Ruchomości	510.744,28	7.895.411,28	**Fundusz ubezpieczeniowy**	97.445,78	25.318.324,72
Kasa i Banki		1.125.189,90	**Dywidenda niepodnies.** z lat dawn.	100.943,41	
Magazyny: Główny	2.343.061,25		„ „ za r. 1927	126.498,80	227.442,21
Żelaza	1.351.650,45		**Kasa Przezorności Urzędników**		175.726,61
Drzewa	2.148 485,94		**Kasa Oszczędności Robotników**		57.456,46
Opału	49.788,07		**Wierzyciele:**		
Przedmiotów różnych	306.946,—		Ministerstwo Komunikacji — awanse	7.264.228,—	
Materjałów na przyjęte zamówienia	2.276.422,42	8.476.354,13	Kolej Elektr. Łódzka	990.000,—	
Roboty niewykończone		4.605.961,47	Odbiorcy	28.629,90	
Dłużnicy:			Dostawcy	1.744.673,79	
Ministerstwo Komunikacji	1.188.123,83		Osoby i firmy różne — stypendja, fundacje, rezerwa na pod. doch. i inne	1.811.090,87	11.838.622,56
Odbiorcy	620.125,35		**Akcepty**		3.034.510,32
Dostawcy	350.368,69		**Właściciele depozytów**		139.461,32
Osoby i firmy różne	359.195,63	2.517.813,50	**Sumy Przechodnie**		213.177,21
Weksle w portfelu		641.804,75	Zysk — pozostałość z 1927 r.	132.705,82	
Depozyty i Kaucje:			„ za rok 1928 r.	1.846.064,86	1.978.770,68
Różni za złożone kaucje	35.638,70				
Depozyty własne	327.834,04				
Depozyty różnych	139.461,32	502.934,06			
Udziały konsorcjalne		9.483,—			
Sumy przechodnie		10.800,—			
Fabryka w Krzemieńczugu — saldo pg. bilansu na dz. 31.XII 1917 r.		1,—			
		42.983.492,09			42.983.492,09

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO KOPALŃ WĘGLA I ZAKŁ. HUTNICZYCH, SP. AKC.

Bilans w dniu 31 grudnia 1928 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Pola kopalniane, prawa używalności górniczej i posiadłości		5.366.519,92	Kapitał Akcyjny		21.000.000,—
Kopalnie:			Kapitał Zasobowy T-wa		1.041,267,80
Kazimierz — szyby, budynki, machiny i t. p.	16.905.399,41		Amortyzacja Zakładów		21.114.721,04
Juljusz — szyby, budynki, machiny i t. p.	15.891.506,05		Pozostałość z przeliczenia bilansu		3.020.908,40
Feliks-Jakób	444.971,87	33.241.877,33	Wierzyciele:		
Budynki		8.160.864,02	Różni z r-ków bieżących	1.937.037,20	
Cegielnia		44.720,—	Należności przypadające bankom	591.831,45	2.528.868,65
Sprzęty, utensylja, konie. wozy i zaprzęgi		1.580.311,09	Akcepty:		
Remanent materjałów:			a) finansowe £ 54.456,6.8 à 43.70	2.356.325,54	
a) remanent materjałów pomocniczych	1.727.001,92		b) inwestycyjne $ 22.236,— à 8.90	197.900,40	
b) remanent węgla	517.364,93	2.244.366,85	c) w złotych	95.000,—	2.649.225,94
Udziały w Spółce „Żegluga Wisła — Bałtyk" Tczew		249.000,—	Obce kapitały:		
Dłużnicy:			Kasa Przezorności i Pomocy Pracowników	174.621,83	
za węgiel	1.427.395,82		Kasa Bratnia	138.068,66	
za zaliczenia na dostawy i roboty	95.948,91		Fundusze obce z przeznaczeniem specjalnem	546.704,17	859.394,66
za zaliczenia na zarobki i pensje	493.209,19		Rachunek Przechodni		1.272.838,68
różni dłużnicy	333.540,04	2.350.093,96	Niepodniesione dywidendy od akcyj		46.830,70
Rachunek Przechodni		83.490,29	Depozyty		528.774,—
Weksle		20.295,58	Składający kaucje		148.662,—
Należności u banków		93.839,33	Straty i Zyski za 1928 r.		11.462,18
Papiery publiczne		75.981,—			
Gotowizna w Kasach T-wa		34.158,68			
Depozyty		528.774,—			
Kaucje		148.662,—			
		54.222.954,05			54.222.954,05

TOW. STARACHOWICKICH ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH, SP. AKC.

Bilans na dzień 31 grudnia 1928 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Majątek nieruchomy.			**Kapitał zakładowy.**		
Lasy, grunta i budowle	17.709.717,25		528.000 sztuk akcji po 50 zł.		26.400.000,—
Huta, kopalnie i kolejki	5.634.490,25		**Kapitał zapasowy.**		
Zakłady Mechaniczne	27.182.869,70		Pozostałość		2.737.103,49
Nieruchomość w Warszawie	224.875.13	50.751.952,33	**Kapitał umorzenia.**		
Nowe roboty.			Pozostałość		17.802.012,47
na Hucie	2.026.153,92		**Kapitał specjalny rezerwowy.**		
„ Kopalniach	228.223,61		Pozostałość	998.662,19	
w Lasach	210.840,62		do odpisania w roku bieżącym: za stempel od akcji IX emisji, koszty wymiany akcji markowych, podatek majątkowy i danina lasowa	974.094,37	24.567,82
„ Zakładach Mechanicznych	1.963.405,07	4.428.623,22	**Rezerwa waloryzacyjna.**		
Ruchomości.			Pozostałość		140.787,13
Inwentarz ruchomy i narzędzia w Zakładach i Lasach		2.024.580,76	**Pożyczka długoterminowa.**		
Magazyny.			7½% oblig. Banku Gospod. Kraj.	9.600.000,—	
na Hucie, Zakł. Mechanicznych i Lasach		4.778.951,01	M. S. Wojsk., pożyczka	5.300.000,—	14.900.000,—
Półfabrykaty.			**Wierzyciele.**		
Niewykończone wyroby w Zakł. Mechanicznych		1.084.434,23	Akcepty	6.596.050,80	
Gotowe wyroby.			Banki — pożyczki krótkoterm.	3.351.430,86	
w Zakładach	1.732.446,95		Dostawcy	1.795.638,31	
w Lasach	1.432.520,24	3.164.967,19	Zaliczki Min. Spraw. Wojskow.	2.662.075,95	
Gotowizna.			Różni	1.491.695,84	15.896.891,76
Pozostałość		35.204,91	**Przechodni.**		
Papiery procentowe.			Pozostałość		385.312,67
Pozostałość		143.300,—	**Zysk.**		
Weksle.			Pozostałość z 1927 r.	69.661,13	
Pozostałość		272.608,63	Zysk za 1928 rok	2.533.190,14	2.602.851,27
Dłużnicy.					
Banki	1.001.749,65				
Zaliczki dostawcom	6.541.438,90				
Odbiorcy	3.390.849,87				
Różni	3.077.139,07	14.011.168,49			
Przechodni.					
Pozostałość		193.735,84			
		80.889.526,61			80.889.526,61
Depozyty		88.853,47	Depozyty		88.853.47
Otrzymane gwarancje		9.374.125,—	Różni za wydane gwarancje		9.374.125,—
Różni za kaucje		722.200,—	Kaucje		722.200,—
		91.074.705,08			91.074.705,08

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1928 ROK.

WINIEN.			MA.	
Koszty Administracyjne i Ogólne	1.069.540,69		Dochód z Zakładów Mechanicznych	3.657.299,40
Podatki i ubezpieczenia	719.363,63		„ z Huty	592.222,40
Procenty	1.249.656,65	3.038.560,97	„ Lasów	1.290.502,71
Zysk w roku 1928		2.533.190,14	Różne dochody	31.726,60
		5.571.751,11		5.571.751,11

Naczelny redaktor i wydawca: TADEUSZ KURASIEWICZ.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: **WARSZAWA, ul. Szopena 10—9, tel. 424-07**

Sp. Akc. Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska", Warszawa, Szpitalna 12.